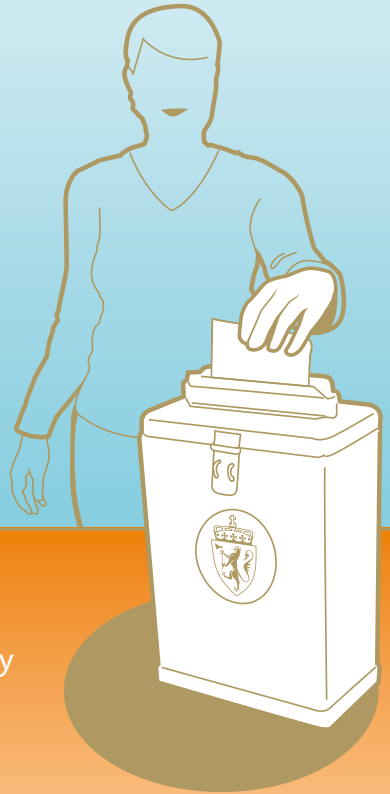

VALG

Veileder for
valgobservatører i Norge

Guidelines for
election observers in Norway

KOMMUNAL- OG REGIONALDEPARTEMENTET

Introduksjon

Nasjonale eller internasjonale organisasjoner og institusjoner kan inviteres til eller selv ta initiativ til å kontrollere at landets valggjennomføring skjer i henhold til nasjonalt og internasjonalt regelverk.

Norge har tiltrådt en rekke konvensjoner som anerkjenner valgobservasjon som en viktig metode for å vurdere om landets gjennomføring av valg er i samsvar med forpliktelser i internasjonale normer og standarder. Kommunal- og regionaldepartementet har etter valgloven § 15-10 myndighet til å akkreditere nasjonale og internasjonale valgobservatører fra institusjoner og organisasjoner til å observere gjennomføringen av valg til Stortinget eller valg til kommunestyre og fylkesting. Det finnes en tilsvarende hjemmel i § 85a i forskrift om valg til Sametinget.

Etter valgloven § 15-10 gis akkreditering for valgobservasjon til offentlige og private organisasjoner og institusjoner – både nasjonale og internasjo-

Introduction

National and international organisations and institutions may be invited, or may themselves take the initiative to check that the country's conduct of elections takes place in accordance with national and international regulations.

Norway has acceded to a number of conventions that recognise election observation as an important means of evaluating whether a country's conduct of elections is in compliance with obligations according to international norms and standards. Pursuant to Section 15-10 of the Norwegian Representation of the People Act (the Election Act) the Ministry of Local Government and Regional Development is empowered to accredit national and international observers from institutions and organisations to observe the conduct of Storting and local government elections. Section 85 a of the Regulation relating to Sami Assembly elections provides a similar legal basis.

nale. Bestemmelsen gir ikke rett for privatpersoner til på selvstendig grunnlag å drive valgobservasjon. Privatpersoner som ønsker innblikk i valggjennomføringen bes ta kontakt med lokale valgmyndigheter.

Det er den enkelte kommune som ved stortings- og sametingsvalg og kommunestyre- og fylkestingsvalg har ansvaret for den praktiske gjennomføringen av valgene. Kommunal- og regionaldepartementet har et overordnet ansvar for regelverket om valg og er også ansvarlig for akkreditering av valgobservatører.

Pursuant to Section 15-10 of the Election Act, public and private organisations and institutions - both national and international - may be accredited to observe elections. The provision does not authorise private individuals to engage independently in election observation. Private individuals wishing to gain some insight into the conduct of elections are requested to contact the local electoral authorities.

Responsibility for the practical conduct of elections to the Storting and the Sami Assembly, as well as local government elections, rests with the individual municipality. The Ministry of Local Government and Regional Development has the ultimate responsibility for the rules and regulations relating to elections and is also responsible for accreditation of election observers.

4 Søknad om akkreditering

Departementet kan selv å invitere organisasjoner eller institusjoner til å gjennomføre valgobservasjon ved valg. Departementet sørger i tilfelle for nødvendig informasjon for å utstede akkrediteringskort.

Organisasjoner og institusjoner kan uten spesiell invitasjon fra departementet søke om akkreditering til valgobservasjon. Slike søknader bør sendes i god tid før valget finner sted. Søknader om akkreditering sendes fra aktuell organisasjon eller institusjon med angivelse av hvilke personer de ber om akkreditering for.

Søknaden må inneholde følgende informasjon:

- Angivelse av ansvarlig søkerorganisasjon
- Angivelse av hvilket valg observasjonen gjelder
- Navn og fødselsdato på de personene som skal observere
- Navn på institusjonen/organisasjonen de representerer

Application for accreditation

The Ministry may itself invite organisations or institutions to observe elections. In such case, the Ministry provides the information necessary for the issue of accreditation cards.

Organisations and institutions may apply for accreditation to observe elections without special invitation from the Ministry. Applications should be submitted well in advance of the election. Applications for accreditation should be sent from the organisation or institution in question, indicating the persons for whom accreditation is being applied.

Applications must contain the following information:

- Specification of organisation responsible for making the application
- Specification of the election that is to be observed
- Name and date of birth of the persons who are to be observers
- Name of the institution/organisation they represent

- Kopi av vedkommendes pass, der bilde og passnummer fremgår. Dersom slikt bevis er vanskelig å frembringe, kan annen form for identifikasjon med bilde aksepteres.
- Kontaktinformasjon, telefonnummer og e-postadresse under oppholdet i Norge.

Dersom det er behov for at valgobservatørene har med seg tolk, gjelder samme krav for disse. Antallet tolker pr. valglokale bør holdes på et minimum av hensyn til god valgavvikling.

Departementet krever ikke opplysninger om hvilke kommuner observatørene ønsker å besøke, eller hvilke deler av valgprosessen de ønsker å følge.

- Copy of the passport of the person(s) concerned, showing picture and passport number. If this form of identification is difficult to supply, another form of identification with picture may be accepted.
- Contact information, telephone number and e-mail address during stay in Norway.

If the election observers need to bring interpreters with them, the same requirements apply to them. The number of interpreters per polling station should be kept to a minimum in the interests of an efficient electoral process.

The Ministry does not require information about which municipalities the observers wish to visit, or which parts of the election process they wish to monitor.

Departementet påtar seg ikke noe økonomisk ansvar for reise og opphold i forbindelse med valgobservasjon. En slik garanti må den enkelte organisasjon eller institusjon stille selv.

Noen utenlandske borgere må ha visum for innreise til Norge. På nettsiden til Utlendingsdirektoratet (UDI) www.udi.no finnes det informasjon om hvem som trenger visum, vilkårene for de ulike visumtypene og hvordan en går frem for å søke. Det er den organisasjonen som ber om akkreditering som må sørge for at visum skaffes til rett tid. Det kreves en personlig visumsøknad fra hver enkelt valgobservatør, selv om det er en organisasjon som står bak anmodningen om akkreditering. De som søker må ha et pass som er gyldig i 3 måneder etter utreise.

The Ministry does not assume any financial responsibility for travel and stays in connection with election observation. The individual organisation or institution must provide such a guarantee themselves.

Some foreign citizens require a visa to enter Norway. Information as to who need visas, the conditions for the different types of visas, and how to apply for them, are to be found on the website of the Norwegian Directorate of Immigration, www.udi.no. It is the organisation requesting accreditation that must ensure that visas are obtained in time. A personal visa application is required from each individual election observer, even if there is an organisation behind the request for accreditation. Those applying must have a passport that is valid for up to 3 months after the date of their leaving Norway.

Det er ingen særskilt frist for når å søke om akkreditering. Departementet vil prioritere en rask saksbehandling. I de tilfelle hvor det er nødvendig å søke om visum må det beregnes ekstra god tid.

Kommunal- og regionaldepartementet utsteder akkrediteringskort dersom vilkårene er til stede. Det utstedes ett akkrediteringskort til hver observatør. Akkrediteringskortene utleveres normalt den organisasjon som har fremmet søknaden. Utlevering skjer ved ankomst til Norge og avtales særskilt i det enkelte tilfelle.

Departementet vil i et register føre oversikt over hvem som akkrediteres som valgobservatører. Opplysningene er tilgjengelige på departementets nettside www.valg.no.

Akkrediteringsbevisene må leveres tilbake til departementet.

There is no specific deadline for applying for accreditation. The Ministry will endeavour to process cases rapidly. In those cases where it is necessary to apply for a visa, particularly ample time must be allowed.

The Ministry of Local Government and Regional Development issues accreditation cards if the conditions for doing so are fulfilled. One accreditation card is issued to each observer. The accreditation cards are normally delivered to the organisation that has submitted the application. Handover takes place on the observer's arrival in Norway, and is agreed separately for the individual case.

The Ministry will maintain a register of persons who have been accredited as election observers. The information is available on the Ministry's website www.valg.no.

Proof of accreditation must be returned to the Ministry.

Hva som er gjenstand for valgobservasjon

Observatører som har fått akkreditering vil ha tilgang til et hvert trinn i valgprosessen, inklusive valglokaler ved forhånds- og valgtingsstemmegivning og til steder der opptelling av stemmene finner sted. Akkrediterte valgobservatører har også tilgang til fylkeskommunenes kontroll og opptelling av stemmesedler og til riksvalegstyrets beregning av utjevningsmandater ved valg til Stortinget.

Foreløpig opptelling av stemmesedlene avgitt på valgdagen skjer ofte ute i valglokalene, mens den endelige opptellingen skjer sentralt og i mange tilfeller elektronisk ved hjelp av skannere. Opptelling av stemmer avgitt på forhånd skjer sentralt i kommunen.

Valgobservatør må gjerne kontakte kommuner de ønsker å besøke og gjøre nærmere avtale om møter lokalt og eventuelt hvordan valgobservasjonen gjennomføres rent praktisk.

What aspects of elections can be observed

Observers with accreditation will have access to all stages of the electoral process, including the polling station for both advance polling and polling in the electoral proceedings, and premises where counting of votes takes place. Accredited election observers also have access to the county councils' checking and counting of ballot papers and to the National Electoral Committee's calculation of seats at large at Storting elections.

Preliminary counting of ballot papers polled on election day often takes place out at the polling stations, whereas the final count takes place centrally, and in many cases electronically with the aid of scanners. Counting of ballot papers polled in advance takes place centrally at the municipal offices.

Election observers are welcome to contact the municipalities they wish to visit and to make specific agreements on meetings locally, and if necessary to find out how election observation is conducted in purely practical terms.

Valgobservatørers forpliktelser og gjennomføring av valgobservasjon

Av forarbeidene til valgloven fremgår det at internasjonale retningslinjer skal legges til grunn av valgobservatører ved valgobservasjon i Norge. Viktige retningslinjer er nedfelt i "Code of conduct for international election observers", FN 2005¹. For øvrig vises det til OSSE/ODIHRs valgobservasjons-håndbok². Valgobservatører som kommer til Norge er forpliktet til å gjøre seg kjent med og følge dette regelverket.

Hovedelementer i retningslinjer for valgobservatører:

- respektere suverenitet og internasjonale menneskerettigheter
- respektere landets lovgivning og valgmyndigheter
- respektere det internasjonale valgobservasjons teamets integritet
- opprettholde streng politiske upartiskhet til alle tider
- ikke hindre valgprosessen
- sørge for riktig identifikasjon

Election observers' obligations and conduct of election observation

According to the preparatory works for the Election Act, international guidelines shall form the basis for observers of elections in Norway. Important guidelines are set out in "Code of conduct for international election observers", UN 2005¹. See also the OSCE/ODIHR's Election Observation Handbook². Election observers who come to Norway undertake to familiarise themselves with and abide by these rules and regulations.

The main elements of guidelines for election observers:

- respect sovereignty and international human rights
- respect the laws of the country and the authority of electoral bodies
- respect the integrity of international election observation missions
- maintain strict political impartiality at all times

¹ "Declaration of principles for international election observation and Code of conduct for international election observers", UN 2005. Acceded to by a number of international organizations, including the OSCE and the Council of Europe.

² "Election Observation Handbook" Fifth Edition, OSCE/ODIHR 2005.

- opprettholde nøyaktighet ved observasjon og profesjonalitet i sine konklusjoner
- avstå fra å gi kommentarer til publikum eller media før oppdraget er fullført
- samarbeide med andre valgobservatører
- sørge for riktig personlig atferd
- ikke bryte retningslinjene for valgobservatører
- forplikte seg til å følge retningslinjene for valgobservatører (Den som deltar i valgobservasjonsoppdraget må lese og forstå disse retningslinjene og er forpliktet til å følge dem.)

Valgobservatører som blir akkreditert av departementet forutsettes å sette seg inn i norsk valglovgivning og de internasjonale regler som gjelder for gjennomføring av valg.

- do not obstruct election processes
- provide appropriate identification
- maintain accuracy of observation and professionalism in drawing conclusions
- refrain from making comments to the public or the media before the mission speaks
- cooperate with other election observers
- maintain proper personal behaviour
- do not violate the code of conduct
- pledge to follow the Code of Conduct (Every person who participates in this election observation mission must read and understand this Code of Conduct and are obliged to follow it.)

Election observers who are accredited by the Ministry are expected to familiarise themselves with Norwegian election legislation and the international rules applying to the conduct of elections.

Når valgobservatører ankommer et valglokale tas det kontakt med lederen for stemmestyret.

Akkrediteringskort skal bæres synlig til en hver tid under valgobservasjon.

Valgobservatører skal kun observere og rapportere. De har ikke myndighet til å instruere, assistere, blande seg inn i stemmegivningen, opptellingen eller andre sider ved valgavviklingen. Valgobservatørene skal aktivt samarbeide med vertslandets valgmyndigheter og ikke være til hinder for at valgprosessen går som planlagt. Observatørene skal ha fri adgang til alle stadier i valgavviklingen og skal kunne bevege seg fritt i landet og få møte de organisasjoner og personer de ønsker.

When election observers arrive at a polling station, they shall contact the chairman of the polling committee.

Accreditation cards must be worn so that they are visible at all times during election observation.

Election observers may only observe and report. They are not authorised to instruct, assist or involve themselves in the polling, counting or other aspects of the election. Election observers shall cooperate actively with the electoral authorities of the host country and shall not be an obstacle to the election process proceeding according to plan. The observers shall have free access to all stages of the election, and shall be able to move freely around the country and meet the organisations and persons they wish to meet.

Etter valgloven § 9-4 kan stemmestyrets leder vise bort personer som forstyrrer valgavviklingen.

Departementet anmoder om at det utarbeides en skriftlig rapport etter oppdraget. Slike rapporter offentliggjøres umiddelbart.

Pursuant to Section 9-4 of the Election Act, the chairman of the polling committee may turn away persons who disrupt the election.

The Ministry requests that a written report be drawn up after the assignment. Such reports shall be published immediately.

Norsk valglovgivning og valghåndbok

Gjennomføring av valg i Norge reguleres av valgloven og valgforskriften. Norsk utgave er tilgjengelig på www.lovdato.no. Engelsk utgave er tilgjengelige på departementets nettside www.valg.no.

På departementets nettside er også "Valghåndboken" tilgjengelig. Denne gir detaljert oversikt over regelverket og veiledning til valgmyndighetene om gjennomføring av valg.

Norwegian electoral legislation and Election Manual

The conduct of elections in Norway is regulated by the Election Act and the Election Regulations. The Norwegian edition is available on www.lovdato.no. The English edition is available on the Ministry's website, www.valg.no.

The "Election Manual" is also available on the Ministry's website. It provides a detailed overview of the rules and regulations and guidelines for the electoral authorities concerning the conduct of elections.

Kontaktinformasjon

Adresse:
Kommunal- og regionaldepartementet
Kommunalavdelingen
Postboks 8112 Dep
0032 Oslo

E-post adresse: postmottak@krd.dep.no

Telefon: + 47 22 24 72 01

Faks: + 47 22 24 27 35

Besøksadresse:
Akersgata 59, Oslo

Internett: www.valg.no

Contact information

Address:
Ministry of Local Government and Regional Development
Department of Local Government
P.O. Box 8112 Dep
0032 Oslo

E-mail address: postmottak@krd.dep.no

Telephone: + 47 22 24 72 01

Fax: + 47 22 24 27 35

Visiting address:
Akersgata 59, Oslo

Internet: www.valg.no

Utgitt august 2009 av Kommunal- og regionaldepartementet
Kommunalavdelingen, Postboks 8112 Dep, 0032 Oslo
Publikasjonsnummer: H-2235
www.valg.no

Published August 2009 by the
Ministry of Local Government and Regional Development,
Department of Local Government, P.O. Box 8112 Dep, 0032 Oslo
Publication no.: H-2235
www.valg.no